

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
F Ö 0 9 5 G	4 0 3 0	2 0 1 8 - 0 8 - 3 1
Kursnamn	Företagsekonomi GR (B), Externredovisning och räkenskapsa...	
Provnamn	Dugga	
Ort	Sundsvall	
Termin	H18	
Ämne	Företagsekonomi	

MITTUNIVERSITETET

Avdelningen för ekonomivetenskap och juridik

Företagsekonomiska ämnesenheten

Cecilia Dalborg/Emelie Säterberg

Anna-Maria Jansson

Tomas Olsson

Tentamen

Företagsekonomi B

Externredovisning & Räkenskapsanalys 7,5 hp

Datum: 2018-08-31

Skrivtid: 4 timmar

Hjälpmedel: Miniräknare och lexikon
(Lexikon får endast användas av studenter
med annat modersmål än svenska)

Maximal poäng: 50

Godkänd: minst 25

Resultat anslås senast 2018-09-21

Lycka till!

Uppgift 1. (12 poäng)

Nedan finns sex deluppgifter med en rad påståenden. Ett av svarsalternativen 1-4 är korrekt. Ringa in det svarsalternativ som du bedömer är rätt. Varje rätt delsvar ger 2p.

Deluppgift 1.1

- A) En outnyttjad checkkredit (limit) ingår i likvida medel vid upprättandet av en kassaflödesanalys.
- B) En befarad kundförlust påverkar resultatet negativt.

- 1. A men inte B
- 2. B men inte A
- 3. Både A och B
- 4. Varken A eller B

Deluppgift 1.2

- A) Information om hur stort överskott företaget genererar med hjälp av det kapital som företaget har till förfogande, brukar även kallas för räntabilitet.
- B) Ett moderföretag som är dotterföretag måste alltid upprätta koncernredovisning.

- 1. A men inte B
- 2. B men inte A
- 3. Både A och B
- 4. Varken A eller B

Deluppgift 1.3

- A) Koncernbokslutet ska innehålla posterna obeskattade reserver och bokslutsdispositioner för såväl moderbol som dotterbolagen
- B) Om marknadsvärdet för en tillgång överstiger det bokförda värdet är det tillåtet att avstå planerlig avskrivning.

- 1. A men inte B
- 2. B men inte A
- 3. Både A och B
- 4. Varken A eller B

Deluppgift 1.4

- A) Med minoritetsintresse avses den del av ett dotterföretag som ägs av fysiska eller juridiska personer utanför koncernen.
B) Långsiktiga fordringar värderas normalt till sitt nominella belopp.

1. A men inte B
2. B men inte A
3. Både A och B
4. Varken A eller B

Deluppgift 1.5

- A) Självfinansieringsgrad är ett nyckeltal som relateras till kassaflödesanalysen.
B) Om moderbolaget betalar mer än vad dotterbolagets egna kapital uppgår till redovisas negativ goodwill.

1. A men inte B
2. B men inte A
3. Både A och B
4. Varken A eller B

Deluppgift 1.6

- A) En koncern är en ekonomisk enhet som är en juridisk person.
B) Enligt K3 är det tillåtet att aktivera kostnader för grundforskning.

1. A men inte B
2. B men inte A
3. Både A och B
4. Varken A eller B

Uppgift 2. (12 poäng)

Det är mars månad och Wilda virvelvind AB har precis tagit fram ett preliminärt bokslut. Företaget upprättar bokslut och årsredovisning i enlighet med regelverket K3. Dock finns det oklarheter kring vissa poster. Din uppgift är att bistå ekonomichefen med kommentarer kring nedanstående poster samt föreslå eventuella åtgärder. Du behöver inte kunna referera till specifika paragrafer i lagar och regelverk men dock kunna argumentera utifrån övergripande principer och balansräkningens olika poster såsom tillgångslag, skulder och eget kapital.

- A) Den 25 februari brandhärjas en av företagets tillverkningsanläggningar och hela byggnaden brinner ned. Anläggningen har ett redovisat värde på 2 000 000 kr och företaget saknar försäkring för brand. Företaget uppfyller, trots branden, kraven för fortlevnad. Hur ska detta hanteras i årsredovisningen?

- B) Wilda virvelvind har i slutet av året köpt in två pallar smörjmedel som behövs för produktionen. Ekonomichefen är osäker hur detta ska hanteras i bokslutet och frågar dig om råd.

- C) Bolaget har under året haft forsknings- och utvecklingskostnader på totalt 1 500 000 kr, där 1 000 000 kr avser grundforskning och 500 000 kr avser utveckling av en prototyp. I det preliminära bokslutet har ekonomichefen aktiverat 1 500 000 kr. Kommentera och föreslå eventuell åtgärd.

- D) I det preliminära bokslutet framgår att vissa börsaktier har redovisats till anskaffningsvärde och vissa börsaktier till verkligt värde. Samtliga aktier avser kortfristig placering. Enligt ekonomichefen har detta gjorts för att undvika nedskrivning som belastar resultatet. Kommentera och föreslå eventuell åtgärd.

Uppgift 3. (10 poäng)

Vid bokslutet per den 31 december 20X4 redovisar AB Tango och AB Salza de resultat- och balansräkningar som framgår av ”arbetspapperna” nedan. Alla belopp i kkr.

Övriga upplysningar:

1. AB Salza har under 20X4 köpt varor för 110 av AB Tango.
2. I AB Salza varulager 20X4-12-31 ingår en internvinst på 10.
3. AB Tango har erhållit utdelning från dotterbolaget Salza med 15.
4. AB Tango äger 1 050 aktier i AB Salza (nominellt värde 100 kr per aktie). Aktierna förvärvades vid årsskiftet 20X3/20X4.
5. Enligt balansräkningen per 20X3-12-31 uppgick skillnaden mellan tillgångar och skulder i AB Salza till 200. De redovisade värdena överensstämde med marknadsvärdena.

Förbered koncernbokslutet genom att utföra nödvändiga justeringar och eliminerings på arbetspapperna nedan (obs två sidor). Skattesats 30%. Från eventuell nedskrivning av goodwill bortses.

Resultaträkning	AB Tango	AB Salza	Totalt	Justeringar	Koncern RR
Nettoomsättning	600	450	1 050		
Rörelsekostnader	-493	-419	-912		
Resultat före avskriv.	107	31	138		
Avskrivningar, byggnader	-14	-	-14		
Avskrivningar, mask & inv	-30	-12	-42		
Rörelseresultat	63	19	82		
Utdelning från dotterföretag	15	-	15		
Ränteintäkter	4	2	6		
Räntekostnader	-38	-10	-48		
Resultat efter finans.	44	11	55		
Förändr. obesk. reserv	-	-	-		
Skatt	-24	-6	-30		
Årets resultat	20	5	25		
Minoritetsandel av resultat					
Koncernens resultat					

Balansräkning	AB Tango	AB Salza	Totalt	Justering ar	Interna fordr o skulder	Minoritets -intresse	Internt andels innehav	Koncern BR
<i>Tillgångar</i>								
Goodwill								
Mark	210	200	410					
Byggnader	330	-	330					
Maskiner o inventarier	70	28	98					
Andelar i dotterföretag	260	-	260					
Långfristiga fordringar	-	-	-					
Varulager	104	85	189					
Kundfordringar	90	65	155					
Övriga kortfrist fordr	-	-	-					
Uppskjuten skatt								
Kassa och Bank	45	15	60					
Summa	1 109	393	1 502					
<i>Eget kapital, avsättning & skulder</i>								
Aktiekapital	400	150	550					
Reserver	80	30	110					
Balanserad vinst	75	20	95					
Årets resultat	20	5	25					
Minoritetsintresse								
Inteckningslån	420	105	525					
Skatteskulder	4	1	5					
Övriga kortfrist skulder	110	82	192					
Summa	1 109	393	1 502					

Uppgift 4. (10 poäng)

Niva maskin AB uppvisar nedanstående balans- och resultaträkning för år 20X2. (Belopp i tkr).

Övriga upplysningar som står att finna i årsredovisningen:

Övriga rörelsekostnader består av en realisationsförlust på inventarier med 8 tkr.

Niva maskin AB har under året gjort en nyemission 1:1.

Upprätta en kassaflödesanalys enligt indirekt metod, se bifogad mall. Du väljer själv om du vill starta i rörelseresultat eller resultat efter finansiella poster. Kom ihåg att tänka i termer av in- och utbetalningar samt gå igenom resultaträkningen för poster som inte påverkar kassaflödet.

Resultaträkning					
(tkr)					20X2
Försäljningsintäkter					14 278
Handelsvaror					-6 463
Övriga externa kostnader					-1 916
Personalkostnader					-3 338
Avskrivningar					-330
Övriga rörelsekostnader					-8
Rörelseresultat					2 223
Finansiella intäkter och kostnader					
Nedskrivning av aktier					-650
Ränteintäkter					53
Orealiserade valutakursvinster					181
Räntekostnader					-815
Resultat efter finansiella poster					992
Skatter					-461
Årets resultat					531

Balansräkning				
(tkr)			20X2	20X1
Tillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Byggnader			816	833
Maskiner och inventarier			748	952
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Aktier och andelar			750	1 400
Långfristiga fordringar			273	285
Summa anläggningstillgångar			2 587	3 470
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Varulager			248	726
Kundfordringar			2 236	1 797
Övriga fordringar			30	2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			201	47
Kassa och bank			4 021	1 833
Summa omsättningstillgångar			6 736	4 405
Summa tillgångar			9 323	7 875
Eget kapital och skulder				
			20X2	20X1
Aktiekapital			200	100
Redovisat resultat			531	0
Summa eget kapital			731	100
<i>Långfristiga skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut			1 200	1 350
Lån i utländsk valuta			3 439	3 620
Summa långfristiga skulder			4 639	4 970
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut			150	150
Leverantörsskulder			2 867	2 030
Skatteskuld			161	0
Övriga skulder			401	385
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			374	240
Summa kortfristiga skulder			3 953	2 805
Summa eget kapital och skulder			9 323	7 875

Kassaflödesanalys indirekt metod

Den löpande verksamheten

20X2

Rörelseresultat/resultat efter finansiella poster

- +/- Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet
- + Avskrivningar som belastar årets resultat
- /+ Övriga poster som inte ingår i kassaflödet
- /+ Realisationsvinst/förlust som belastar årets resultat
- + Erhållen ränta om start i rörelseresultat
- Erlagd ränta om start i rörelseresultat
- Skattekostnad enligt RR

Kassaflöde från den löpande verksamheten

före förändring av rörelsekapital

- Ökning/Minskning av varulager
- /+ varulager
- /+ Ökning/Minskning av kortfristiga fordringar
- +/- Ökning/Minskning av kortfristiga skulder

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Investeringsverksamheten

- Förvärv/avyttring av dotterföretag
- /+ Förvärv/avyttring av immateriella anläggningstillgångar
- /+ Förvärv/avyttring av materiella anläggningstillgångar
- /+ Förvärv/avyttring av finansiella anläggningstillgångar
- + Återbetalning av långfristig fordran

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Finansieringsverksamheten

- + Nyemission/aktieägartillskott
- + Upptagna lån
- Amortering av skulder (kreditinstitut)
- Utbetalad utdelning
- Utnyttjad checkräkningskredit
- +/- checkräkningskredit

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Årets kassaflöde

- Likvida medel vid årets början
- Likvida medel vid årets slut
- Förändring av likvida medel**

Uppgift 5. (6 poäng)

I förvaltningsberättelsen till ett aktiebolag kan följande utläsas:

Kassalikviditet: $180/150 = 1,2$

Soliditet: $240/500 = 0,48$

Ange den direkta verkan på respektive mått av nedanstående händelser (ökar, oförändrat, minskar). Varje händelse ska betraktas för sig. Ringa in det korrekta alternativet. Varje rätt delsvar ger 1 poäng.

- 1) Uppskrivning av anläggningstillgångar. Uppskrivningsbeloppet avsätts till uppskrivningsfond.

Kassalikviditet:

Soliditet:

a) ökar	a) ökar
b) oförändrat	b) oförändrat
c) minskar	c) minskar

- 2) Försäljning av samtliga aktier i ett dotterbolag till ett pris som motsvarar värdet enligt den justerade balansräkningen. Kontant betalning.

Kassalikviditet:

Soliditet:

a) ökar	a) ökar
b) oförändrat	b) oförändrat
c) minskar	c) minskar

- 3) Företaget säljer alla sina kontorsmöbler i avsikt att leasa dem istället. Möblerna (inventarierna) säljs till ett pris som motsvarar värdet enligt den justerade balansräkningen.

Kassalikviditet:

Soliditet:

a) ökar	a) ökar
b) oförändrat	b) oförändrat
c) minskar	c) minskar

Formelsamling räkningsanalys

Likviditetsmått:

$$\text{Kassalikviditet} = \frac{\text{Omsättningstillgångar} - \text{lagertillgångar} (+ \text{outnyttjad checkkredit})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

$$\text{Balanslikviditet} = \frac{\text{Omsättningstillgångar} (+ \text{outnyttjad checkkredit})}{\text{kortfristiga skulder}}$$

$$\text{Rörelsekapital} = \text{Omsättningstillgångar} - \text{Kortfristiga skulder}$$

Här borde också outnyttjad checkkredit inkluderas bland omsättningstillgångarna (= beviljad checkkredit - nyttjad checkkredit).

$$\text{Varulagrets omsättningshastighet} = \frac{\text{Kostnad sålda varor (KSV)}}{\text{Genomsnittligt varulager}}$$

$$\text{Genomsnittlig lagringstid} = \frac{\text{Antal dagar per år (365)}}{\text{lagrets omsättningshastighet}}$$

$$\text{Lämnad kredittid} = \frac{\text{Kundfordringar}}{\text{Omsättningen inkl moms}} \times 365 \text{ dagar (som genomsnitt)}$$

$$\text{Erhållen kredittid} = \frac{\text{Leverantörsskulder}}{\text{Varuinköp inkl moms}} \times 365 \text{ (som genomsnitt)}$$

Likviditeten kan även belysas med utgångspunkt i kassaflödesanalysen. Ett nyckeltal kan vara *kassaflöde från rörelsen före förändring av rörelsekapital i förhållande till kortfristiga skulder*. Nyckeltalet kan se ut så här: Kassaflöde från den löpande verksamheten (Internt Tillförda Medel, ITM)

$$\frac{\text{Kassaflöde från den löpande verksamheten}}{\text{kortfristiga skulder}}$$

Soliditetsmått:

$$\text{Andel eget kapital} = \frac{\text{justerat eget kapital}}{\text{Totalt kapital}}$$

$$\text{Soliditet II} = \frac{\text{Eget kapital} + 100\% \text{ obeskattade reserver}}{\text{Totalt kapital}}$$

Måttet benämns även ”andel riskbärande kapital”

$$\text{Soliditet III} = \frac{\text{Justerat eget kapital}}{\text{Långfristiga skulder}}$$

$$\text{Skuldsättningsgrad ggr, S/E} = \frac{\text{Justerade skulder(inklusive avsättningar)}}{\text{Justerat eget kapital}}$$

$$\text{AT \%} = \frac{\text{Anläggningstillgångar}}{\text{Totala tillgångar}}$$

$$\text{Räntetäckningsgrad ggr} = \frac{\text{Just rör res efter avskrivningar enligt plan + finansiella intäkter (= res efter finansnetto + räntekostnader)}}{\text{finansiella kostnader (räntekostnader)}}$$

Räntabilitetsmått

$$R_e(\text{före skatt}) = \frac{\text{Resultat efter finansnetto}}{\text{Genomsnittligt justerat eget kapital}}$$

$$R_e(\text{efter skatt}) = \frac{\text{Resultat efter finansnetto}}{\text{Genomsnittligt justerat eget kapital}} \times 0,78 (= 1 - 0,22) \text{ (fom år 2013)}$$

$$R_t = \frac{\text{Resultat efter finansnetto + räntekostnader}}{\text{Genomsnittligt totalt kapital}} \text{ (räknas före skatt)}$$

Avkastningen i R_t kan uppdelas i måtten vinstmarginal (V_m) och totalkapitalets omsättningshastighet (KoH)

$$V_m = \frac{\text{Resultat efter finansnetto + räntekostnader}}{\text{Omsättningen}}$$

$$KoH = \frac{\text{Omsättning}}{\text{Genomsnittligt totalt kapital}}$$

Du Pont-formeln: $R_t = V_m \times KoH$

R_e – formeln eller hävstångsformeln visar sambandet mellan avkastningen på eget kapital och avkastningen på totalt kapital och förräntningsmarginal gånger skuldsättningsgraden finansiell struktur (S/E).

$$R_e = R_t + (R_t - R_s) \times S/E$$

Hävstångsformeln kan beräknas såväl före som efter skatt. Efter skatt kan formeln se ut enligt följande:

$$R_e \times (1 - s) = (R_t + (R_t - R_s) \times S/E) \times (1 - s)$$

Avkastning på sysselsatt kapital före skatt ser ut på följande sätt:

$$R_{\text{sys}} = \frac{\text{Resultat efter finansnetto} + \text{räntekostnader}}{\text{Genomsnittligt sysselsatt kapital (= räntebärande kapital)}}$$

Avkastning på operativt kapital före skatt kan definieras på följande sätt:

$$R_{\text{op}} = \frac{\text{Rörelseresultat efter avskr enligt plan (före finansnetto)}}{\text{genomsnittligt operativt kapital}}$$

Mått på tillväxt

$$\text{Omsättningstillväxt} = \frac{\text{Omsättningsförändring}}{\text{ursprunglig omsättning}} \text{ eller annorlunda uttryckt}$$

justerad omsättning år x / justerad omsättning år x-1

$$\text{Marknadsandel} = \frac{\text{Omsättning}}{\text{Total omsättning på marknaden}}$$

$$\text{Bruttovinst\%} = \frac{\text{Bruttovinst}}{\text{Omsättning}}$$

Förädlingsvärde (FV) = Omsättning minus kostnader för utifrån anskaffade resurser

$$\text{Förädlingsgrad} = \frac{\text{FV}}{\text{Omsättning}}$$